

PATVIRTINTA
Panevėžio „Minties“ gimnazijos direktoriaus
2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymas Nr. V-149

PANEVĖŽIO „MINTIES“ GIMNAZIJA
NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMO TVARKA
I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Neformalusis vaikų švietimas gimnazijoje įgyvendinamas pagal neformaliojo vaikų švietimo koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ĮSAK-2695 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. V-554 redakcija), Bendraisiais ugdymo planais.
2. **Neformalusis vaikų švietimas** – organizuojama ir mokinio krepšelio lėšomis finansuojama neformaliojo vaikų švietimo veikla, skirta mokinių, pasirinkusių meninę, sportinę, pilietinę ar kt. veiklą, asmeninėms, socialinėms edukacinėms, profesinėms kompetencijoms ugdyti.
3. **Neformaliojo švietimo paskirtis** - tenkinti mokinių pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius, padėti jiems tapti aktyviais visuomenės nariais. Neformalusis švietimas padeda mokiniui plėtoti savo kūrybines galias, ugdo kultūrinę, tautinę ir pilietinę savimone, išryškina polinkius, žadina jo aktyvumą, savarankiškumą, atskleidžia įvairius gebėjimus, moko bendrauti, sudaro sąlygas džiaugtis savo pasiekimais. Mokinio dalyvavimas neformaliojo švietimo veikloje suteikia pasitikėjimo savo jėgomis, kas labai reikalinga įsisavinant įvairių mokomųjų dalykų žinias. Aktyvus dalyvavimas neformaliame mokyklos gyvenime ugdo mokinio pasididžiavimą savo mokymo įstaiga, bendruomeniškumo jausmą.

II. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Neformaliojo vaikų švietimo tikslas yra per kompetencijų ugdymą formuoti asmenį, sugebantį tapti aktyviu visuomenės nariu, sėkmingai veikti visuomenėje, padėti tenkinti pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius.
5. Neformaliojo švietimo uždaviniai:
 - 5.1. ugdyti ir plėtoti vaikų kompetencijas per saviraiškos poreikio tenkinimą;
 - 5.2. ugdyti pilietiškumą, tautiškumą, demokratišką požiūrį į pasaulėžiūrų, įsitikinimų ir gyvenimo būdų įvairovę;
 - 5.3. lavinti gebėjimą kritiškai mąstyti, rinktis ir orientuotis dinamiškoje visuomenėje;
 - 5.4. spręsti socialinės integracijos problemas;
 - 5.5. padėti spręsti integravimosi į darbo rinką problemas.

III. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO OBJEKTAS, PRINCIPAI

6. Neformaliojo vaikų švietimo objektas yra mūsų gimnazijoje besimokantys mokiniai.
7. Organizuojant neformalųjį vaikų švietimą laikomasi šių principų:
 - 7.1. aktualumo principo – neformaliojo švietimo veiklų pasiūla skirta socialinėms, kultūrinėms, asmeninėms, edukacinėms, profesinėms ir kitoms kompetencijoms ugdyti;
 - 7.2. demokratiškumo – mokytojai, tėvai ir vaikai yra bendro ugdymosi proceso kūrėjai, kartu identifikuoja poreikius;
 - 7.3. prieinamumo – sudaromos visos sąlygos vaiko kompetencijoms ugdytis per pasirinktą veiklą, siūlomos veiklos ir būdai yra prieinami visiems mūsų mokykloje besimokantiems mokiniams pagal amžių, išsilavinimą, turimą patirtį, nepriklausomai nuo socialinės padėties;
 - 7.4. individualizavimo – ugdymas individualizuojamas pagal kiekvienam vaikui reikalingą kompetenciją, atsižvelgiant į jo asmenybę, galimybes, poreikius ir pasiekimus;

7.5. savanoriškumo – mokiniai laisvai renkasi neformaliojo ugdymo užsiėmimus, tinkamiausias veiklas kompetencijoms ugdyti, dalyvauja jose savo noru ir neverčiami.

7.6. bendradarbiavimo – mokomasi veikti grupėje, priimti bendrus sprendimus, dalytis darbais, atsakomybėmis ir patyrimu;

7.7. pozityvumo – ugdymosi procese kuriamos teigiamos emocijos, sudaromos sąlygos gerai vaiko savijautai.

IV. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMO KRITERIJAI

8. Skirstant neformaliojo vaikų švietimo valandas atsižvelgiama į šiuos kriterijus:

8.1. mokinio krepšeliui skirtas lėšas;

8.2. bendrojo ugdymo mokyklų (atnaujintų) bendrųjų ugdymo planų reikalavimus;

8.3. gimnazijos ugdymo planą, skiriamų valandų skaičių;

8.4. gimnazijos tikslus, uždavinius bei veiklos programą;

8.5. susiklosčiusias tradicijas bendruomenėje;

8.6. veiklos tęstinumą;

8.7. praėjusių mokslo metų darbo efektyvumą, pasiektus rezultatus;

8.8. pedagogų gebėjimą organizuoti tokios krypties kokybišką neformaliąją veiklą, jų kompetenciją;

8.9. ryšį su atskirais mokomaisiais dalykais, jų integraciją;

8.10. turimą materialinę bazę, patalpas;

8.11. sociokultūrinę aplinką.

V. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS BEI NEFORMALIOJO IR FORMALIOJO ŠVIETIMO INTEGRAVIMAS

9. Neformaliojo vaikų švietimo valandų mokykloje skaičių apsprendžia klasių komplektų skaičius, steigėjo nustatytos sąlygos ir reikalavimai, turimos mokinių krepšelio lėšos ar skirti biudžetiniai asignavimai neformaliojo ugdymo organizavimui.

10. Neformaliojo vaikų švietimo valandos skiriamos:

10.1. kryptingas meninis ugdymas (teatro, dainavimo, šokio, dailės, keramikos kryptys),

10.2. fizinis ugdymas ir sportas, sveikos gyvensenos propagavimas,

10.3. savęs pažinimo veikla (DoFe),

10.4. pilietinis, savanoriškas ugdymas (skautų draugovės, ateitininkų organizacijos),

10.5. socialinių bei komunikacinių gebėjimų ugdymas (muziejinių, žurnalistų veiklos).

11. Neformaliojo vaikų švietimo grupės sudaromos klasių koncentrais arba iš įvairių klasių.

12. Neformaliojo švietimo valandos nustatomos kiekvienai programai visiems mokslo metams: programų vykdymo pradžia – rugsėjo 1 d., pabaiga – mokslo metų ugdymo proceso pabaigos data pagal Ugdymo planą.

13. Per pirmas dvi rugsėjo savaites neformaliojo švietimo programos mokytojas (toliau – mokytojas):

13.1. supažindina vaikus su siūloma neformaliojo švietimo programa;

13.2. vaikams ją pasirinkus (savo pasirinkimą gali keisti kartą per metus pateikę motyvuotą prašymą direktoriaus pavaduotojui ugdymui), mokytojas sudaro mokinių sąrašą ir per mokslo metus užtikrina minimalų vaikų skaičių grupėje;

13.3. parengia NVŠ programą pagal nustatytą formą (UP 1 priedas) ir aprobuotą dalykų mokytojų metodinėje grupėje teikia tvirtinti gimnazijos direktoriui; neformaliojo švietimo programos tvirtinamos direktoriaus įsakymu;

13.4. atsižvelgdamas į grupės mokinių poreikius ir galimybes, numato ir direktoriaus pavaduotoją ugdymui informuoja apie programos vykdymo laiką (savaitės dieną, užsiėmimo pradžios ir pabaigos laiką įskaitant pertrauką).

14. Neformalusis švietimas su formaliuoju siejamas ugdymo perimamumo, mokslinio, informacinio, materialinio apsirūpinimo ir kitais ryšiais.

15. Neformaliojo vaikų švietimo programos gali būti įgyvendinamos per:
- 15.1. neformaliojo švietimo programos, kurios gali būti vykdomos mokykloje, kai panaudotos visos neformaliajam švietimui skirtos valandos, finansuojamos iš mokinio krepšelio lėšų, skirtų neformaliajam vaikų švietimui;
- 15.2. pažintinę veiklą, organizuojamą pagal Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodines rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. ĮSAK-1934 .
16. Minimalus mokinių skaičių neformaliojo švietimo grupėje -12 mokinių.

VI. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO UŽSIĖMIMŲ ORGANIZAVIMAS NUOTOLINIU BŪDU

17. Neformalusis vaikų švietimas gali būti vykdomas ir nuotoliniu būdu.
18. Neformalųjį vaikų švietimą vykdamas nuotoliniu būdu, neformaliojo švietimo užsiėmimu vadovai turi naudoti šias priemones:
- 18.1. virtualią mokymo(si) aplinką – Moodle;
- 18.2. pagrindinę mokinių, jų tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo ir ugdymo temų fiksavimo priemonę - elektroninį dienyną.
19. Organizuojant mokinių neformaliojo švietimo ugdymo(si) užsiėmimus, vadovams svarbu:
- 19.1. apsvaistyti ir įvertinti, kokios neformalaus švietimo programos dalys labiausiai tiktų nuotoliniam darbui su mokiniais;
- 19.2. nusimatyti, kokių būdu vadovas gaus grįžtamąjį ryšį apie mokinio atliktas užduotis;
20. Sklaida apie neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimų organizavimą nuotoliniu būdu veiklą skelbiama gimnazijos interneto svetainėje, Facebook, Instagram paskyroje, fiksuojama elektroniniame dienyne.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Neformaliojo vaikų švietimo programos finansavimas skiriamas mokslo metams.
22. Neformaliojo švietimo programos mokytojas grupės veiklos rezultatus parodo organizuodamas renginius, parodas, konkursus, varžybas ar dalyvaudamas kitų įstaigų, organizacijų renginiuose ar kitose veiklose.
39. Neformaliojo vaikų švietimo programos finansavimas ir vykdymas gali būti nutrauktas, jei išsiskirstytų mokinių grupė ar paaiškėtų, kad programa netenkina mokinių poreikių.